

به آینده امیدوار شدیم

کارگران و حقوق‌بگیران هم مانند دیگر اقشار جامعه از فرازونشیب‌های اقتصادی تأثیر می‌پذیرند. اگر روال حرکت فعالیت‌های اقتصادی به سمت آرامش و ثبات باشد، آنها هم مانند سایر مردم امیدواری بیشتری به آینده‌شان خواهند داشت. در چهار سال گذشته با وجود برخی مشکلات، با برداشته شدن تحریم‌ها و بهبود نسبی وضعیت اقتصادی کشور، به آینده امیدوارتر شدیم. اگر بخواهیم وضعیت معیشتی زندگی خود را به‌عنوان یکی از اعضای جامعه کارگری کشور توصیف کنم، باید بگویم که هنوز برخی نارسایی‌ها وجود دارد ولی به آینده امیدوارتر هستم. در سال‌هایی که نرخ تورم به‌شدت بالا رفته بود و قیمت‌ها هرروز نسبت به روز قبل افزایش پیدامی‌کرد، برای تأمین هزینه‌های زندگی بیشتر در مضیقه‌بودم. در سال‌های اخیر هرچند هنوز فشارها به‌صورت کامل برطرف نشده، ولی حداقل می‌شود گفت اگر نمی‌شود پس اندازی کرد حداقل با حقوق ماهیانه می‌توان از پس هزینه‌ها برآمد. در حوزه کار در زمان تحریم‌ها مدام با تعطیلی‌های طولانی مواجه بودیم که باعث کاهش انگیزه کارفرما برای ادامه فعالیت می‌شد و جوی نامطمئن برای ادامه فعالیت ایجاد می‌کرد که قاعدتا بر روحیه شاغلان اثر می‌گذاشت. به دلیل این تعطیلی‌های طولانی امکان اضافه‌کاری و به‌تبع آن افزایش دریافتی‌ها هم کاهش یافته بود. خوشبختانه با برداشته شدن تحریم‌ها و تحرکاتی که در فضای اقتصادی کشور به طور کلی شاهد هستیم این تعطیلی‌ها کاهش یافته و اگر هم مثلاً هفته‌ای تعطیلی داشته باشیم به دلیل نرسیدن مواد اولیه است و بلافاصله کارها با سرعت بیشتری آغاز می‌شود. به هر حال کارگران به صورت تاریخی دستمزدهای پایینی دریافت می‌کنند که این مشکل باید رفع شود. اما در سال‌های اخیر در حوزه امنیت شغلی ما و کارفرمای ما امیدواری‌مان به آینده افزایش یافته است. آنچه ما می‌خواهیم ثبات اقتصادی و کاهش فشارها بر سفره کارگران است. امیدواریم مسیر بهبود شرایط همچنان ادامه داشته باشد.

کارگر شرکت توزیع داروهای دامی داروپخش

صیانت از حقوق کارگران وظیفه ذاتی ماست

پیامبر اکرم (ص) بر دستان توانمند کارگر بوسه می‌زند و با عمل به احسن وجه، منزلتی عظیم به این قشر زحمتکش می‌بخشد. نگذاشت روز جهانی کارگر در ایران همگام با کارگران سراسر جهان به پاس خدمات صادقانه این قشر تلاش‌گر و به تاسی از پیامبر رحمت انجام می‌پذیرد. فرهنگ کار، عالی‌ترین تصویر سازندگی و تحول در ایران است و ما مفتخریم به در سازمانی فعالیت داریم که مسئولیت خدمت به حدود ۱۴ میلیون شاغل در سراسر کشور را برعهده دارد که با افراد تحت تکفل بیش از ۴۲ میلیون نفر از جمعیت کشور را بر می‌گیرد. با توجه به اینکه سال جاری از سوی مقام معظم رهبری به عنوان سال اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال نام‌گذاری شده است، این سازمان وظیفه خوش می‌داند خدمات هجده‌گانه تأمین اجتماعی به افراد تحت پوشش که همانا نیروهای شاغل و مولد جامعه هستند به نحو شایسته‌تری ارائه و بر تکریم این قشر عزیز بیش از پیش توجه کند. این سازمان با بازتوزیع دارمدها از طریق تعمیم بیمه‌های اجتماعی، استانداردسازی در تمامی عرصه‌های کار و بهبود فرآیندها نسبت به ارتقای کیفیت خدمات و پاسخ‌گودرکن سازمان در تمامی حوزه‌ها اقدام کند و مؤید این سخن گام‌های سازمان در فعال کردن بخش IT، ارائه خدمات غیرحضوری و حذف دفترچه‌های درمانی در مراکز ملکی سازمان، جهت سهولت ارائه خدمات به بیمه‌شدگان است. سازمان تأمین اجتماعی یکی از نهادهای اصلی در پشتیبانی از نیروی کار جامعه است. این پشتیبانی از یک‌سو درپوشش درمانی بیمه‌شده اصلی و خانواده‌وی متجلی می‌شود و از سوی دیگر، سازمان تأمین اجتماعی مهم‌ترین حامی نیروی کار در گسست‌های زندگی (بیماری، از کارافتادگی، پیری و...) است افزون بر آن این سازمان به استناد قوانین بالادست حتی در صورت عدم ایفای تعهدات کارفرما، حامی نیروی کار است و با پیگیری مطالبات بیمه‌ای این وظیفه را انجام می‌دهد. مادر سازمان تأمین اجتماعی معتقدیم در جهت توسعه، رشد و شکوفایی کشور بایستی گام‌های بلندتری را برداریم که این مهم برعهده کارگران و تولیدکنندگان است. از این‌رو دفتر بازرسی مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی بر اساس وظیفه ذاتی خویش ضمن صیانت از فعالیت و حقوق کارگران و کارآفرینان در عرصه تولید تلاش کرده تا ارائه خدمات در واحدهای عمده‌وز درمانی سازمان به نحو شایسته‌تری به این قشر عزیز ارائه شود.

مشاور مدیرعامل و مدیر کل دفتر بازرسی سازمان تأمین اجتماعی

دو برابر شدن تعداد واحدهای اقتصادی احیا شده نسبت به تعطیلی‌ها در دولت یازدهم

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت گفته است میانگین تعداد واحدهای به بهره‌برداری رسیده و به چرخه تولید بازگشته نسبت به تعداد واحدهای تعطیل شده در دولت یازدهم دو برابر بیشتر است. علی یزدانی در نشست مطبوعاتی گفته تعداد بنگاه‌ها و واحدهای تولیدی در شروع به کار دولت یازدهم متجاوز از ۱۲ هزار واحد بوده که با سیاست‌های دولت این میزان به حدود ۷ هزار واحد کاهش یافته است. وی با اشاره به بازگشت هزار و ۸۱ واحد به چرخه تولید در سال ۹۵، در خصوص کارنامه دولت‌های مختلف در موضوع تعطیلی واحدهای تولیدی از سهم ۴۸ درصدی دولت گذشته در توقف تولید و تعطیلی واحدها خبر داده است.

اقتصاد

حوزه رفاه و تأمین اجتماعی

آینه نو

آینه نو از تغییر در چند شاخص مهم رفاهی طی چهار سال گذشته گزارش می‌دهد

دیروز و امروز زندگی کارگران به روایت آمار

یکشنبه • ۱۰ اردیبهشت ۱۳۹۶ • شماره صد

A T I V E H N O

عکس: حسین خسروی

حال ناپودی بود. در چنین فضایی کسب‌وکار تولیدی و مولد از رونق می‌افتد و کارگران بیش از هر قشر دیگری در این بازی خطرناک بازنده خواهند بود. عبور از آن شرایط خطرناک و آغاز دوباره حرکت مولد در اقتصاد کشورمان به طور قطع از سوی کارگران هم حس شده است. به باور بسیاری از کارشناسان کاهش نرخ تورم و بازگشت ثبات به اقتصاد کشورمان به تولیدکنندگان و کارفرمایان انگیزه داده است تا با امید و اطمینان بیشتری نسبت به آینده به فعالیت خود ادامه دهند و قاعدتا در این مسیر از نیروی کار خود هم پشتیبانی خواهند کرد. کارشناسان در خصوص تأثیر ثبات اقتصادی بر وضعیت تولیدکنندگان کشور در دولت یازدهم بر این باورند که ثابت بودن نرخ دلار به‌عنوان شاخص‌ترین مسئله ثبات اقتصاد یکی از دستاوردهای مهم دولت یازدهم است. ثبات نرخ دلار نشانه خوبی برای فعالان اقتصادی کشور و تولیدکنندگان است. مشکلات اقتصادی کشور ریشه‌ای به اندازه دولت‌های گذشته دارد. این مشکلات در دولت نهم و دهم به اوج خود رسید و نمی‌شود انتظار داشت که همه مشکلات یک‌شبه حل شود. از نگاه کارشناسان راهکار منطقی برای بهبود وضعیت اقتصادی، نه اتخاذ سیاست‌های هیجانی بلکه نگاه کارشناسی و توجه به ابعاد موضوع است که این مهم را می‌شود در سیاست‌گذاری‌های دولت یازدهم ازجمله در تعیین حداقل دستمزد کارگران دید.

بهبود شاخص فلاکت

از دیگر شاخص‌هایی که حاکی از بهبود نسبی وضعیت مردم به طور کلی و کارگران به صورت اخص است، می‌توان به شاخص فلاکت اشاره کرد. این شاخص، جمع وضعیت بیکاری و تورم است و بر اساس آمار رسمی مرکز آمار ایران از سال ۹۲ که دولت فعلی، اداره امور کشور را به دست گرفته، وضعیت این شاخص رو به بهبود است. نرخ این شاخص در سال ۹۰، حدود ۳۸/۷ بود و در روندی صعودی در سال ۹۱ به حدود ۴۱ رسید و در سال ۹۲ که دولت یازدهم اقتصاد کشور را تحویل گرفت به بالای ۴۵/۵ رسیده بود. با اتخاذ سیاست‌های

منطقی و بهبود وضعیت کلی اقتصاد، نرخ این شاخص در سال ۹۳ به ۲۵/۴ کاهش یافت و روند نزولی آن، که به معنای بهبود وضعیت است، ادامه یافت به طوری که در سال ۹۴ به ۲۲/۳ و در سال ۹۵ به ۱۹/۲ رسید. به هر روی سیاست‌های دولت در راستای رسیدن به توسعه پایدار و بهبود وضعیت کلی کشور است و قاعدتا زندگی کارگران هم تأثیر مطلوبی از این وضعیت خواهد پذیرفت. به اعتقاد کارشناسان، با توجه به مشکلات اقتصادی و تنگنای مالی و چالش‌های پیش رو، اجرای بیمه سلامت ۱۰ میلیون نفر از افراد فاقد دفترچه بیمه، اجرای برنامه طرح امنیت غذایی برای اقشار محروم و آسیب‌پذیر جامعه، بازگرداندن ثبات و آرامش به سازمان تأمین اجتماعی، ارتقا و بهبود معیشت بازنشستگان و افزایش دستمزد کارگران بالاتر از نرخ تورم و... ازجمله کارهایی است که می‌توان به‌عنوان نقاط قوت کارنامه دولت در دو سال اخیر در بخش سیاست‌های رفاهی نام برد.

اصلاح قوانین، تعیین خط فقر، افزایش یارانه‌های دولتی به اقشار ضعیف و... در دستور کار قرار بگیرد و تا جایی که ما اطلاع داریم، دولت برنامه‌های بلندمدتی را در دستور کار قرار داده است. به هر حال شاهد هستیم که دولت یازدهم علاوه بر کنترل تورم افسارگسیخته، حداقل مزدها را در این سه سال به طور مداوم به میزانی بالاتر از تورم افزایش داده که این عملکرد دستاورد مهمی در این حوزه است. مزیت مهم دولت یازدهم در این زمینه انعطاف در برابر خواسته‌های کارگران و توجه به نظرات کارشناسی است.»

با اقدامات سنجیده و کارشناسی دولت، تورم سرسام‌آور سال‌های منتهی به سال ۱۳۹۲ مهار شد و از آنجایی که حمایت از کارگران و مزدبگیران به‌عنوان یکی از اصول اساسی در دستور کار دولت قرار گرفت، در طول دوره فعالیت این دولت، همواره حداقل مزد بیش از تورم افزایش یافته و دولت تلاش کرده با نگاه منطقی و کارشناسی علاوه بر توجه به مسائل کارفرمایان، امکان جبران بخشی از شکاف میان هزینه و درآمد کارگران را هم فراهم کند. هرچند خرابی‌هایی که از گذشته به این دولت به ارث رسیده، میزان شکاف دستمزدها را به حدی بالا برده که شاید این افزایش‌های بی‌دری حداقل مزد بالاتر از نرخ تورم، اثر مورد نظر را در تقویت خرید کارگران نداشته باشد، اما بر کسی پوشیده نیست که در صورت تداوم روال گذشته درواقع امروز این مسئله به یک بحران بسیار جدی تبدیل می‌شد.

درواقع می‌توان گفت جمعیت اثرات مثبت کاهش تورم و حمایت دولت از منافع کارگران در کنار توجه به خواسته‌های کارفرمایان، فضا را برای دستیابی به یک روند مثبت برای جبران بخش‌هایی از کاهش هزینه کارگران فراهم کرد. بر کسی پوشیده نیست در صورتی که نرخ تورم تک‌رقمی نمی‌شد و جلوی بسیاری از آشفته‌گی‌های اقتصادی گرفته نمی‌شد، امکان افزایش حداقل دستمزد به کارفرمایان به وجود نمی‌آمد. بنابراین می‌توان در جواب مدعیانی که بر این باورند که اثرات کاهش نرخ تورم در سفره مردم

مشاهده نمی‌شود، گفت کارگران به‌عنوان مولدترین اقشار، که متأسفانه به صورت تاریخی و ساختاری دستمزدشان سرکوب شده است، از این ناحیه به‌خوبی اثرات کاهش تورم را حس کرده‌اند.

بازگشت ثبات به اقتصاد

از سوی دیگر یکی از دستاوردهای مهم دولت یازدهم بازگرداندن آرامش و ثبات به فضای اقتصادی کشورمان است. منتقدان متصف نمی‌توانند تحولات لحظه‌ای و ساعتی نرخ ارزهای خارجی در بازار و بالا و پایین شدن قیمت کالاها را مختلف را فراموش کنند. در چنان فضایی علاوه بر افزایش فشار بر سفره مردم، شاهد بی‌انگیزگی صاحبان سرمایه و تولیدکنندگان برای فعالیت بودیم و واردات گسترده کالاها را مصرفی در دوره گذشته مؤید این است که تولید کشورمان در

سال ۹۵ نرخ رشد اقتصادی بالای ۷ درصدی را به ثبت برساند. اما این دستاوردها برای کارگران چه به همراه داشته است؟ با بازگشت مدار اقتصاد کشورمان به ریل منطقی آن، براساس آخرین آمار وزارت صنعت، معدن و تجارت، در این مدت ۳ هزار و ۴۰۰ بنگاه تعطیل شده به چرخه تولید بازگشتند که بر هیچ کارشناس و منتقد منصفی پوشیده نیست بازگرداندن واحدهای تولیدی به چرخه تولید چه معنای خوشی برای جامعه کارگری کشورمان دارد. از سوی دیگر، کاهش نرخ تورم و تک‌رقمی شدن آن امکان افزایش حداقل دستمزدها به میزانی بالاتر از نرخ تورم را فراهم کرد و از این محل براساس منطق اقتصادی، قدرت خرید کارگران تا حد زیادی افزایش یافت، هرچند هنوز راه درازی تا جبران عقب‌ماندگی‌های مزی سال‌های قبل و اثرات مخرب افزایش تورم بر قدرت خرید مردم و کارگران باقی است و دولت هم در حال تلاش برای فراهم کردن شرایط بهبود معیشت مردم است.

اثرات کنترل تورم بر جامعه کارگری

افزایش ۱۴/۵ درصدی حداقل حقوق کارگران در سال جاری، تنها یکی از نشانه‌های توجه دولت به حمایت از کارگران است. دولت یازدهم همواره بر اتخاذ تصمیمات کارشناسی و عقلانی تأکید کرده و به همین دلیل افزایش حداقل دستمزد در این حد قابل پیش‌بینی بود. حمید حاج‌اسماعیلی، کارشناس بازار کار، در این باره معتقد است: «در سه سال گذشته شاهد افزایش حداقل دستمزد به میزانی بالاتر از نرخ تورم بودیم و این روند در سال ۹۶ هم ادامه یافت که نشان می‌دهد دولت انعطاف لازم را برای حمایت از کارگران دارد. همراهی دولت در این زمینه باعث شد با وجود اینکه برخی نمایندگان کارفرمایی مایل به پذیرش افزایش حداقل مزد بالاتر از ۱۰ درصد نبودند، ۱۴/۵ درصد افزایش به دست بیاید، که دو برابر نرخ تورم رسمی اعلام‌شده از سوی مرکز آمار است و این موفقیتی برای نماینده‌های کارگری است چراکه شاهد افزایش حداقل دستمزد در حدود دو برابر نرخ تورم هستیم.»

این کارشناس بازار کار با بیان اینکه امروز دیگر همه پذیرفته‌اند که تنها نرخ تورم یانگتر واقعیت‌های زندگی کارگران نیست، گفت: «دولت فعلی، از همان روز اول با مسائل و مشکلات بسیار کلانی روبه‌رو بود. دولت وارث شرایط اقتصادی بسیار نامساعدی بود و با در نظر گرفتن این مسائل می‌توان گفت ترکیب عملکرد دولت در کنترل تورم افسارگسیخته و انعطاف در برابر افزایش حداقل مزدها به میزانی بالاتر از تورم، به نفع کارگران بوده، هرچند قاعدتا این حمایت‌ها با توجه به وضعیت کارگران، که معلول عواملی خارج از کنترل این دولت است، کافی نیست.» این کارشناس بازار کار با بیان اینکه فاصله بین درآمد و هزینه‌های خانوارهای کارگری هنوز بسیار زیاد است و نمی‌توان انتظار داشت این فاصله به یکباره جبران شود، گفت: «دولت فعلی در این حوزه نسبت به دولت‌های قبل عملکرد بسیار موفق‌تری داشته اما برای حل مسائل به طور کلی باید

منصور اولی

روزنامه نگار

عوامل مؤثر بر بهبود وضعیت اقتصاد هر کشوری، مختلف و متنوع است و دولت‌ها برای بهبود وضعیت معیشت، بهبود شرایط فضای کسب‌وکار و کمک به توانمندسازی نیروی کار باید مجموعه این عوامل را در نظر داشته باشند و با سیاست‌گذاری‌های اصولی و منطقی، تدابیری اتخاذ کنند که فرمان اقتصاد کشور به سمت جاده امید و ثبات و آرامش بچرخد. به گواه کارشناسان، دولت یازدهم که روزهای پایانی فعالیت خود را پشت سر می‌گذارد، در آغاز راه وارث اقتصادی به‌شدت آسیب‌دیده بود. وضعیت شاخص‌های کلانی مانند تورم، نرخ رشد اقتصادی، شاخص‌های فلاکت و... همه نشان می‌داد که برای ساختن مجدد این اقتصاد، باید کار و تلاش بسیاری کرد. دولت‌مردان دولت یازدهم هم در همان آغاز، با اتخاذ تصمیم‌های کارشناسی و به‌تعبیری، دور از هیجان در همه عرصه‌ها به جنگ خرابی‌های متعدد رفتند. سرانجام نرخ تورم کنترل شد، رشد اقتصادی منفی به سمت مثبت شدن رفت و رکود بالاترین نرخ رشد اقتصادی در سال ۹۵ در منطقه، در ایران به ثبت رسید. سیاست خارجی در مسیری درست و اعتمادساز قرار گرفت تا در کنار فراهم کردن زمینه چرخش چرخ‌های صنعت هسته‌ای کشورمان، چرخ بقیه بخش‌های اقتصادی را هم به حرکت درآورد و در نهایت فضایی پر از امید و ثبات در کشور برقرار شود که بتوان با اتکا به آن برنامه‌های توسعه‌ای پایدار را به اجرا گذاشت.

سهم و نقش کارگران در برنامه اصلاحات اقتصادی دولت

اما برخی منتقدان از همان آغاز دست‌به‌کار شدند و با تکیه‌بر بعضی ایرادهای ساختاری و مزمن در اقتصاد کشورمان سعی داشته و دارند دستاوردهای مهم عرصه‌های مختلف ازجمله در حوزه کار و تولید و رفاه کارگران را زیر سؤال ببرند و

بگویند که تصمیمات و رویکردهای دولت، سبب به وجود آمدن «رکود اقتصادی» در کشور شده است. در پاسخ به این گروه از منتقدان، مدافعان دولت فعلی می‌گویند این دولت در آغاز کار، وارث یکی از نادرترین معضلات اقتصادی در دنیا به نام «رکود- تورمی» بود. توضیح ساده‌اش اینکه اقتصاد کشورمان علاوه بر اینکه دچار تورم بالای ۴۰ درصد شده بود، به دام یک رکود عمیق اقتصادی هم افتاده بود که رشد اقتصادی منفی ۶/۸ درصدی نشانه بارز آن بود. واحدهای تولیدی یکی پس از دیگری در حال تعطیلی بودند و کارگران در حال بیکار شدن. دولت اما با اتخاذ یک رویه کارشناسی و با کار و تلاش در همه زمینه‌ها، از سیاست خارجی تا برنامه‌های اقتصادی داخلی، موفق شد تورم افسارگسیخته و پرانگ را بالای ۴۰ درصد را کنترل کند، نرخ تورم تک‌رقمی را بعد از ده‌ها انتظار به‌عنوان افتخار خود ثبت کند و اقتصاد کشور را از رکود عمیق نجات دهد، و در